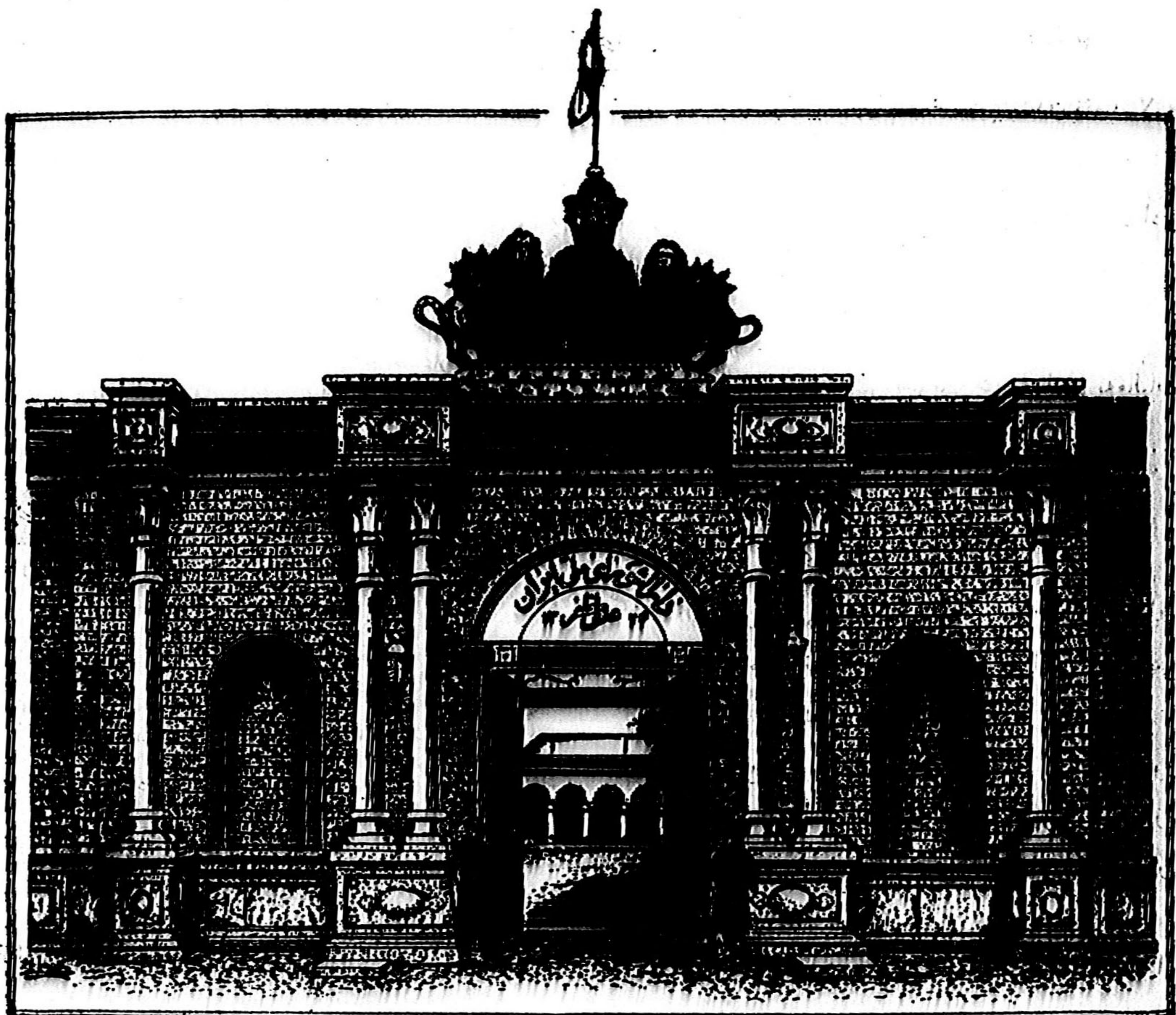

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۶۷</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۳۲</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۳ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۰ جادی الاولی ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمت اشتراك داخله ایران سالانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران</p>

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

الی صفحه	از صفحه	عنوان	ردیف
	۲۷۰۲	اعلام استرداد لایحه واگذاری عابدات مستغلات ببلدیه ها از طرف دولت	۱
۲۷۰۴	۲۷۰۲	نصوب مرخصی آقایان میرزا عبدالحسین - عدل	۲
		مذاکره نسبت بخر کبیسون بودجه راجع ببودجه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن و	۳
۲۷۱۴	۲۷۰۵	نصوب آن	۴
۲۷۱۷	۲۷۱۴	مذاکره نسبت بخر کبیسون بودجه راجع بشهریه ورثه دکتر هادبخان و نصوب آن	۵
	۲۷۱۸	قانون اجازه پرداخت ماهی سی تومان شهریه ورثه دکتر هادبخان از ابتدای سنه ۱۳۰۶	۶
	۲۷۱۸	قانون بودجه سنه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن	۷

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۴ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۰ جمادی الاول ۱۳۴۶

جلسه ۱۶۷

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقايان : رفيع - اعتبار - مرضی قليخان بيات -
 امام جمعه شيراز - دشتی - ميرزا محمدتقی طباطبائی -
 اسعد بختياری .

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر برباست آقای پيرنيا
 تشكيل گردید)
 (صورت مجلس يکشنبه ۲۱ آبان را آقای نبي سليمان
 قرائت نمودند)

غالبین بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: دکتر سنک - ایشیروانی - ایلخان - اسدی
 حاج میرزا حبیب الله امین - اعظمی - نظام مافی - دادگر
 زارع - قوام - عباس میرزا - افسر - فرهمند - عصر
 انقلاب - حاج حسن آقا ملک - آقاسید حسین آقایان
 جوانشیر - میرزا حسن خان وثوق - حاج غلامحسین ملک
 در آمده کان بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: عراقی - ملک مدنی - شریعت زاده - پالیزی
 نوبخت - مسعود - نفقه الاسلامی - محمود رضا - بچی
 خان زکریا - آیه الله زاده اصفهانی - محقق شیرازی
 رئیس - آقای ملک مدنی
 آقای فرهمند را غائب بی اجازه نوشته اند
 در صورتیکه ایشان کسالت داشتند و مریض بودند .
 خواستم اینرا عرض کنم .
 رئیس - آقای عصر انقلاب
 عصر انقلاب - بنده هم تحصیل اجازه کرده بودم ولی
 غائب بی اجازه نوشته اند .
 رئیس - آقای محقق
 محقق - در صورت جلسه بنده را در آمده بی اجازه
 نوشته اند خواستم عرض کنم که بنده مریض بودم و
 رفقا هم گاهی می آمدند و میدیدند که برای ملاقات طبیب
 میروم و اجازه مرخصی هم خواسته ام و حتی الامکان هم
 میل ندارم که غائب باشم و تعجب دارم از کمیسیون
 مریاض که اجازه نداده اند .
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب
 آقا سید یعقوب - در آنجا پیشنهادی آقای روحی
 کرده بودند که محمولات پستی باید نفتیش شود بعد آقای
 کفیل توضیح دادند و آقای روحی اظهار داشتند منظور
 من نامین شده است و پیشنهاد خودشان را استرداد کردند
 عنوان اینکه منظور نامین شده است در اینجا نوشته نشده
 است که ملاحظه آن آقای روحی استرداد کردند خواستم

توجه مقام ریاست را جلب کنیم که کلمه نامین شدن مقصد لازم
 است اضافه شود .
 رئیس - اصلاح میشود . صورت مجلس دیگر ابرازی
 ندارد ؟
 (گفتند خیر)
 رئیس - صورت مجلس تصویب شد . راجع به مالیات
 عایدات مستغلات لایحه را دولت پس گرفته است ...
 بعضی از نمایندگان - چرا ؟
 رئیس - آقای وزیر مالیه شرحی نوشته اند و
 گفته اند چون آن لایحه اصلاحاتی لازم دارد از این
 جهت مسترد میدارند . خبر کمیسیون عریاض و مرخصی
 (بشرح ذیل قرائت شد)
 آقای آقا میرزا عبد الحسین نماینده کرمان از ۱۲ شهریور
 ۱۳۰۶ بواسطه کسالت مزاج تا ۲۴ شهریور اجازه
 مرخصی خواسته کمیسیون عریاض سابق اجازه ایشان را
 تصویب ننموده مجدد اجازه ایشان برای تجدید نظر به
 کمیسیون عریاض فرستاده شد . کمیسیون عریاض بعد از
 تحقیق و دقت کامل در اطراف مرخصی ایشان عذر ایشان
 را موجه دانسته و به اتفاق مرخصی ایشان را تصویب
 و خبر آرا تقدیم مجلس شورای ملی میباشد .
 رئیس - آقای روحی
 روحی - موافقم
 رئیس - آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - هر چند بنده بایشان ارادت دارم ولی
 خود ایشان باید مریض بنده و دیگران باشند و راضی
 نشوند که در يك موقعی که در مجلس تشریف گذاشتند
 استفاده از مال ملت بکنند . در واقع این استفاده
 بی جهت است آنهم روزی ده تومان و انصاف نیست
 بنده میخواهم ایشان مریض بنده و امثال بنده باشند و
 اگر این ده دوازده روز حقوقی باید بایشان برسد نگیرند
 که این صد و بیست تومان به فقراى مملکت برسد این است

که استدعا دارم که به این امر راضی نشوند و معلوم
 کنند که ما اشخاصی هستیم بی غرض و طمع به مال
 ملت نداریم .
 رئیس - آقای روحی
 روحی - عرض کنم اسناد آقا به این بود
 که ایشان چون قادرند این پول را نگیرند
 در صورتیکه بنده برای آقای میرزا عبدالحسین نمولی
 سراغ ندارم و بعلاوه مجلس تا بحال برای اشخاصی که
 قول و نمکنشان خیلی بیش از بنده و ایشان بوده است رای
 داده است .
 فیروز آبادی - آنهم غلط بوده است
 رئیس - رای میگیریم آقایانیکه مفاد این خبر را تصویب
 میکنند قیام فرمایند .
 (اکثر برخاستند)
 رئیس - تصویب شد خبر دیگر
 (اینطور خوانده شد)
 آقای عدل نماینده محترم آذربایجان تقاضای دوازده
 روز تمدید مدت مرخصی نموده و اظهار داشته اند بواسطه
 کسالت مزاج این تقاضا را نموده اند . کمیسیون عریاض
 و مرخصی عذر نماینده محترم را موجه دانسته تقاضای
 دوازده روز مرخصی نماینده محترم را تصویب و خبر آرا
 تقدیم میدارد
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب
 آقا سید یعقوب - گرچه بنده با آقای عدل قول داده
 بودم که دیگر با ایشان مخالفت نکنم ولی در این مرخصی
 قول نداده ام . عرض میکنم آقای عدل خودشان تصدیق
 دارند که سه ماه مرخصی قبلاً گرفته بودند . این دوازده
 روز را خوب است در مقابل آن سه ماه که اجازه داده
 شده است ببخشند . و باز هم عرض میکنم کمیسیون عریاض
 خوب بود مینوشت که این نماینده آنقدر مرخصی سابقاً
 گرفته بود و حالا باز هم این اندازه اجازه میخواهد تا

اینکه دولت بداند که کمیسیون عریاض و مجلس چطور حاتم
 بخشی میکند
 رئیس - آقای فیروز آبادی مخالفند ؟
 فیروز آبادی - بلی
 رئیس - آقای عدل
 عدل - بنده بفرمایش آقای آقا سید یعقوب که سه
 ماه مرخصی گرفته ام بعد از آن سه ماه فعلاً دو روز
 بیشتر مرخصی نخواسته ام زیرا که اجازه مرخصی سابق
 بنده هشتاد روز بود بعد از گذشتن مرخصی خواستم
 حرکت کنم يك قدری ناخوش شدم و چند روز عقب
 افتاد معذالک حرکت کردم و به ملاحظه کسالت بود که
 دوازده روز علاوه تمدید مرخصی خواسته ام که میشود
 سه ماه و دوازده روز سه ماهش را که آقا مرحمت فرمودند
 گمان میکنم دو روز دیگر اهمیتی ندارد .
 رئیس - رای میگیریم به این خبر آقایانیکه تصویب
 میکنند قیام فرمایند .
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد . خبر کمیسیون بودجه راجع
 به لایحه ذوب آهن حاضر است .
 دکتر طاهری - بنده پیشنهادی تقدیم کرده ام
 رئیس - قرائت میشود .
 (بمضمون ذیل قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم لایحه ورثه دکتر هادیخان مطرح شود
 رئیس - مخالفی ندارد ؟
 روحی - بنده مخالفم
 رئیس - بفرمائید .
 روحی - متأسفانه دولت این لایحه مستغلات را که
 حقیقه يك لایحه خوبی بود پس گرفت دو جلسه هم هست
 که کاری نکرده ایم حالا معنی ندارد که بودجه آهن ذوب
 کنی را عقب بیندازیم و شهریه تصویب کنیم . بنده از

آقا نقاضا میکنم که این را در قسمت دوم بگذارند و بنده هم موافقت میکنم.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - تصویب لایحه ذوب آهن اقلابکساعت وقت میخواهد ولی لایحه شهریه ورثه دکتر هادیپنجان وقتی لازم ندارد و آقا اطلاع دارند که این لایحه بواسطه يك پیشنهادی که قابل توجه شده بود به کمیسیون مراجعه شد و کمیسیون هم همان روز رأی داد و فعلاً دو سه دقیقه بیشتر لازم ندارد و يك رأی میخواهد یا به نفعی یا اثبات رأی داده میشود که تکلیف این بیچاره ها هم معلوم شود.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر طاهری آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند. (معدودی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده راجع به ذوب آهن قرائت میشود. (مضمون ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مبلغ یکصد و پنجاه و یک هزار و هفتصد و بیست قران مخارج يك ساله ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن را بر طبق بودجه تفصیلی ضمیمه از محل اعتبار چهار میلیون و نیم که بموجب قانون ۹ اسفند ۱۳۰۵ برای امر ذوب آهن اختصاص داده شده کار سازی دارد.

رئیس - آقای باسائی

باسائی - موافقم

رئیس - آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب - بنده نظر مخالفم در این است و خیلی مایل بودم که نماینده دولت هم حاضر باشد و به این عرضی که بنده در تحت عنوان مخالفت می کنم يك توجهی کنند. این بودجه که فعلاً مطرح است راجع به آهن ذوب کفی که بعد از اینکه ما موفق

شدیم در این دوره ششم يك قدم عملی برای راه آهن برداریم و حقیقتاً این يك افتخاری است برای دوره پنجم و ششم و برای ملت ایران و برای آن کسانی که حقیقتاً ملت را داخل این سعادت کردند. حالا ما در این عمل ذوب آهن وارد شده ایم حقوق هم میدهیم. متخصص هم داریم. لکن يك موضوعی بود که میخواستم عرض کنم و آن این است که آوردن این متخصص را که آقای مدرس در دوره پنجم پیشنهاد کردند و ما هم آن روز موافقت کردیم ولی بعد فهمیدیم که آوردن این متخصص آن روز بی مورد بود و حالا باید این متخصص را بیاریم و وجود آن حالا لازم است و مورد دارد و امروز روز عملش است. ما مسلماً نمیتوانیم در ملکمان کارخانه بسازیم باید وزارت فوائد عامه ساختن کارخانه را بمناقصه بگذارند و مدتهاست که متخصص معرفت الارض هم آمده است و اقتیضات لازمه را کرده است و بحمدالله منابع طبیعی که دست قدرت الهی برای ما ذخیره کرده است در تمام کوههای ما هست. در طرف سمنان مطابق تقییش متخصص يك معدن خیلی پر بهائی کشف شده. و خدا خواسته است که بدست ما برسد و درجا های دیگر هم معادن آهن هست و ما مدتی است که به متخصص مواجب میدهیم و سایر مخارج این کار را هم میدهیم. ولی نتیجه نگرفته ایم بنده مقصودم این است که این بودجه را برای چه میدهند و بنده سؤال میکنم که با تمام این مقدمات چرا اعلان مناقصه ذوب آهن را نمیدهند؟ و هر روزه در روزنامه های اعلان مناقصه تراورس را میدهند در صورتیکه اعلان مناقصه ذوب آهن خیلی مقدم تر است و این موضوع بود که بنده میخواستم بدولت تذکر بدم حالا که ما متخصص معرفت الارض داریم و او رفته است و معادن را کشف کرده است اعلان مناقصه ذوب آهن را بدهید که ما از وجود این متخصص استفاده کنیم. بنده اساساً مخالف نیستم و اظرف مخالفم همین بود که چرا شروع بعمل نمیکند.

موضوع دیگر اینکه در این لایحه يك قسمی نوشته شده است که آن قلم مخارج مسافرت متخصص است. بنده به آقای معاون فوائد عامه در کمیسیون گفتیم که این قلم را بردارید، مسیو مارتین يك متخصص خوبی است و عالی است و مسافرت هم که میخواهد بکنند با همان اعتباری که برای مخارج مسافرت وزارتخانه دارد میبرد. مثلاً اگر میخواهد برود تا سمنان انقدر خرجی ندارد که ما مخارج مسافرت برای او معین کنیم که برای روغن چقدر. برای بنزین چقدر. مسیو مارتین يك آدمی نیست که میخواهد با این خرج بشکار برود. این مخارج مسافرت يك چیزی شده است که برای هر متخصص خارجی که بودجه تنظیم میکنند يك مقدار زیادی معین میکنند. در صورتیکه هیچ لازم نیست خوب متخصص مثلاً هر چند وقت يك مرتبه میخواهد بی فرسخ مسافرت کند دیگر مخارج مسافرت يك قلم باین بزرگی لازم ندارد. باین نظر است که بنده اساساً با این قلم مخالفم و عقیده دارم که این قلم از صورت بودجه متخصصین خارجی برداشته شود برای استحضار خاطر نمایندگان عرض میکنم ملاحظه فرمایند که متخصصین خارجی که ما آورده ایم در تحت این کلمه «مسافرت» چه پولهایی ما اینجا داده ایم، مخارج مسافرت معنی ندارد. ما مخارج مسافرت میدهیم که نماینده مالیه یا متخصص مالیه میخواهد برود بشکار و گردش؟ بنابراین بنده عرض میکنم آن متخصص معرفت الارض که میخواهد برود و بفهمد معدن آهن کجاست دیگر برای تفریح و تفنن لازم نیست که چهار نفر را همراه بردارد. ما که نمیدخواهیم ملکمان برای گردش و تفریح باشد ما متخصص را برای کار دعوت میکنیم و در مقابل پول میدهیم خیلی هم قدم اینهارا بسر چشم میگذاریم بواسطه استنادی که از علمشان میکنیم. اینها يك مسائلی است که ناچارم در ضمن مخالفت با بودجه عرض کنم حیث که نماینده وزارت فوائد عامه نیست حالا آقای دکتر طاهری مخبر است از راه مخبری جواب بنده را میدهد لکن

خود ایشان هم با بنده همدرد هستند درین مسئله که این قسمی تقریبی که در بودجه است نسبت بمتخصصین باید زده شود باید بگوئیم و اطلاع بدهیم که ملت ایران ملت بیست سال پیش نیست که هر چه بگویند قبول کند. سؤال میکنم درین مدت چنانچه چه کرده اند که این قدر پول گرفته اند. مخارج مسافرت و تفریحات تمام بضرر است

دکتر طاهری (مخبر کمیسیون بودجه) - قسمت اول از فرمایشات نماینده محترم راجع بتعویق مناقصه کارخانه ذوب آهن بود چنانکه فرمودند در کمیسیون بودجه هم این اعتراض شد و دولت هم گفت که ما مقدماتش را تهیه کرده ایم و اعلان میکنیم و این اعتراض صحیح است ولی مربوط باین بودجه نیست. اما قسمت ثانی که فرمودند آن را هم خود کمیسیون بودجه همین نظر را داشت بطوری که نماینده محترم خودشان هم تشریف داشتند این قسمتها حذف شد: خرج مسافرت هزار تومان معین کرده بودند و حذف شد کلیه برای اطلاع خاطر آقایان نمایندگان محترم عرض میکنم بودجه که دولت برای کارخانه ذوب آهن پیشنهاد کرده بود سی هزار تومان بود کمیسیون سی هزار تومان را تصویب نکرد دولت آمد پس گرفت دو مرتبه که آورد بودجه نوزده هزار تومان و کسری بود این نوزده هزار تومان و کسری قریب ده هزار تومان از آن حقوق خود متخصص است و خرج کرایه منزل که بر طبق کنتراتی که شده و کنتراتی چند روز قبل از این گذشت نه هزار تومان و کسری بقیه برای سایر مخارج بودجه آن منظور داشته بودند ازین ۹ هزار تومان چهار هزار تومانش را کمیسیون زد که تقریباً نصف آنچه آنها پیشنهاد کرده بودند کمیسیون حذف کرد من جمله هزار تومان خرج مسافرت بود حذف شد هزار و پانصد تومان مخارج اتومبیل بود که هزار تومانش حذف شد؛ مخارج غیر مترقبه هزار تومان حذف شد اینها اقلام بر جسته بود که از بودجه حذف

شد نظریات نماینده محترم درین بودجه که باید يك بودجه اساسی باشد برای ادارات جدید التأسیس صحیح است و همین طوری که خودشان شریف داشتند و دیدند درست شده و انصافاً بودجه ای هست که میشود بآن رای داد

رئیس - آقای باسائی

باسائی - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده يك عرضی دارم و آن هم اینست که همانطور که بمقام ریاست هم عرض کرده ام ناچارم يك تبصره ای بر این لایحه پیشنهاد کنم که دولت بعد از گذشتن این لایحه باید اعلان مناقصه را بدهد اینست که عرض میکنم اگر مقام ریاست مقتضی میدانند مقرر فرمایند اطلاع داده شود که وزیر فواید عامه یا معاون او بایستد اینجا چیزی که ما میگوئیم مسموع واقع شود نه اینکه ما الان بگوئیم و باز مناقصه همین جور بماند اینها بآنگاه مامبالمی (ماهی هفت هشت هزار تومان) پول بدهیم و فایده نداشته باشد

رئیس - آقای باسائی

باسائی - راجع بتأخیر اعلان مناقصه که آقای آقا سید یعقوب اشاره کردند آنچه که بنده اطلاع دارم و میخواهم عرض کنم علت تأخیر قصور یا تقصیر از طرف دولت یا وزارت فواید عامه نبوده است و البته تصدیق میفرمائید که متخصصین ناگزیر باید باندازه کافی مراقبت کنند متخصص معرفه الارض مستر بونه معادنی که کشف شده که آهن دارد راپرت داده است اول معدنی که بازدید کرده معدن ناهید است در مازندران و بعد در سمنان و معدن هم در زنجان و آذربایجان و آنچه ها حتی در حدود کاشان و اردستان و آنچه ها هم يك معاينه هائی شده است ناکنون معدنی بهتر از معدن سمنان پیدا نشده ولی محقق نیست که معدن دیگری در یکی از نقاط ایران نباشد شاید در حدود خراسان معدنی بهتر

از معدن سمنان باشد اخیراً در صدد است که مسافرتی بخراسان بکند و در آن حدود هم معایناتی بشود شاید معدن آهنی بهتر از معدن سمنان پیدا شود تصدیق می فرمائید اعلان مناقصه را دولت وقتی میتواند منتشر کند که آن نقطه که باید کارخانه دایر شود معین باشد الا نظر دولت بهمان معدن سمنان است مطابق راپرتی که داده اند صدی شصت و پنج الی هفتاد آهن خالص دارد و مطابق اطلاعاتی که میدهند این سومین معدنی است در دنیا از حیث مقدار آهن خالص. در سوئد و کانادا و آنچه ها معدنها هست که بهتر ازین معدن سمنان است و این سومین معدنی است که در دنیا است برای اینکه کمتر معدنی اتفاق می افتد که این قدر آهن خالص داشته باشد ولی باز ممکن است در يك نقطه از نقاط ایران معدن آهنی باشد که بهتر از این باشد در این صورت باید دولت تمام نقاطی را که محتمل است معدن وجود داشته باشد معین کند بعد اعلان مناقصه بدهد اول باید محل معین باشد مثلاً کارخانه که میخواهد در نتیجه اعلان مناقصه برای ادوات و ماشین آلات و کارخانه و اینها پیشنهاد بدهد باید نقطه اش را معین کند بجهت اینکه اگر در حدود خراسان باشد باید آن ادوات و آلاتش را در يك نقطه سرحدی وارد بکنند که نزدیک باشد و اگر همین معدن سمنان کافی باشد و بنا باشد کارخانه در سمنان تاسیس شود باید آلات و ادوات در یکی از بنادری که نزدیک سمنان است تحویل داده شود مادامی که معاينه تمام نقاط مملکت تمام نشده است تصدیق میفرمائید که مجله نباید بشود در نشر اعلان مناقصه درین صورت موردی برای این پیشنهاد جنابعالی و این تبصره نخواهد بود. دولت اقدام در تاسیس کارخانه ذوب آهن خواهد کرد برای اینکه متخصصین موجودند ولی این متخصصین باید تقاضای مقدماتی خودشان را بانجام برسانند در تمام مملکت. آن وقت اعلان مناقصه داده شود

جمعی از نمایندگان - صحیح است

کازرونی - عرض میکنم که بنده با این لایحه کاملاً موافقم و البته این اداره بایستی تاسیس شود و پول هم برای تاسیسش باید داده شود و اقدام بعمل هم بکنند و همه چیز زودتر باید انجام بگیرد و برخلاف آقای آقا سید یعقوب که بعضی فرمایشات فرمودند که این محتاج بمسافرت نیست و ازین چیزها بنده عرض میکنم اعتبار نیست بدولت داده میشود و اگر چنانچه لزوم پیدا کند خرج میکنند ... آقا سید یعقوب - خودشان گفتند نمیخواهد

کازرونی - بسیار خوب این اعتبار است که اگر خواست مسافرت بکنند البته باید بکنند نخواست که میباشد ولیکن عرض بنده این است که هشت ماه از سال ۱۳۰۶ گذشته شما نازه میخواهید اجازه بگیرید از مجلس و اداره تشکیل بدهید بنا برین باید اعتبار بجهت چهار ماه داده شود نه بجهت دوازده ماه نازه اجازه بدهید که اداره تاسیس شود برای هشتم گذشته این که معقول نیست این است که بنده عقیده ام اینست بایستی چهار ماه قید شود اگر غیر از اینست و اداره تاسیس شده و نازه میخواهند از مجلس اجازه بگیرند بنده میخواهم استدعا کنم که پس تصویب نکنید تا دفعه دیگر نظایر پیدا نکند و الا اینها سر خود بدون اجازه مجلس کارهاشان را بکنند بعد از کار کردن آن وقت بیایند مکتب خانه برای فرزندشان که متولد شده تاسیس بکنند بنده با این ترتیب موافق نیستم

مخبر - نماینده محترم مسبقند که وقتی که در دوره پنجم قانون راه آهن گذشت خود مجلس رای داده که متخصص ذوب آهن را استخدام کنند وقتی که استخدام شد و آمد البته برطبق آن کنترالتش مخارجی دارد که باید بدهند و اگر لایحه را ملاحظه فرمایند می بینند که از اول این سال اعتبار بابت گرفتن این بودجه خواسته شده آن هم قبل از تعطیل تابستان تنظیم و بمجلس تقدیم شد بعد مجلس تعطیل شد و موفق نشد بان که تصویب بکند دولت هم پس گرفت و اصلاحاتی کرد حالا مجدداً

آورده است این يك چیزی نیست که نازه اجازه بخواهند برطبق تصویب خود مجلس این اداره تاسیس شده منتهی تصویبش بمعوق افتاده و ما حالا داریم تصویب میکنیم و البته هر قدر که موقع خرج پیدا میکند مصرف میشود و هر قدر که مورد خرج پیدا نمیکند میماند

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اولاً تعجب میکنم از دولت که چرا باید لایحه اش را سی هزار تومان بیاورد. معلوم می شود که علاقه به مالیه مملکت ندارد. چرا دولت باید صورت بودجه را سی هزار تومان بنویسد و بفرستد بکمیسسیون بودجه که در کمیسسیون بودجه یازده هزار تومان آن را کسر کنند اگر کمتر میشد چرا دولت آن پیشنهاد را کرد اگر نمیشد چرا کمیسسیون بودجه تصویب کرد پس معلوم میشود که دولت علاوه بمالیه مملکت نداشته که این قسم پیشنهاد کرده.

ثانیاً من میخواهم بدانم چه شده که این شخص که آمده است برای ذوب آهن اولاً چرا قبل از اینکه کارش را مشخص کنند آوردند این خطائی بود شده بایستالی هشت هزار و هفتصد تومان خرج مخصوص حقوق او بدهیم بعد آمده است درین لایحه مخارجی بجهت اداره این کار معین کرده (اداره ای که هیچ کار نکرده و حالا بعد از این کار خواهد کرد) مخارجی معین کرده که دادش از عهده ما بیرون است مثلاً متخصصی که هیچ کار نکرده و نمیتواند کار بکنند بجهت اینکه اسبانش فراهم نیست يك مترجم گرفته سالی هزار و دویست تومان رجه چه را بکنند نمیدانم منشی گرفته نهصد و چهل و هشت تومان خوب این بچه ملاحظه بوده است؟ منشی سالی نهصد و چهل و هشت تومان بگیرد که چه بکنند؟ چس را بنویسد؟ از آنطرف ماشین نويس آلمانی یکی گرفته بسالی پانصد و چهل تومان؛ بجهت ذوب آهن چه را ماشین بکند نمیدانم. شفر گرفته بسالی ششصد تومان ...

بکنفر از نمایندگان - چهار صد و هشتاد تومان
فیروز آبادی - بموجب این لایحه این است: شوفر سالی
ششصد تومان آنوقت این متخصص ذوب آهن میخواهد
سوار شود کجا برود؟ آمدند گفتند معدن شناس. آن
غیر از این است. این متخصص ذوب آهن است و غیر
از متخصص معدن شناس است. این جایی را رفتن لازم
ندارد که دولت سالی ششصد تومان مخارج سفر بپردهد
بعد مستخدم گرفته است سالی سیصد تومان. کرایه خانه و آتیه
سالی هزار و چهار صد و پنجاه تومان. مخارج اتومبیل
و لوازم بدکی سالی هزار و پانصد تومان. آتیه و لوازم
اداری چهار صد تومان. لوازم التحریر و سوخت و روشنایی
سالی ششصد تومان. مخارج مافرفهای لازم (نمیدانم
کدام مسافرت لازمی است برای ذوب آهن) هزار تومان...
مخبر - این حذف شده است آن لایحه دولت است
که شما میخوانید

میرزا عبدالله خان معتمد - اشتباه میخوانید این
خبر کمیسیون بودجه است که مطرح است
(خبر مزبور را بایشان دادند)

فیروز آبادی - بلی - علی ای حال مقصود اینست
که باید هیئت دولت وقتی که يك لایحه را پیشنهاد
بمجلس میکنند کمال ملاحظه را بفرمایند که مالیه ایران
این طور تضییع نشود بجهت اینکه يك متخصصی که ما
از وجود او هیچ قسم استفاده نمیتوانیم بکنیم نباید
راضی بشویم نوزده هزار تومان و چیزی خرج او بشود
مخبر - پانزده هزار تومان

فیروز آبادی - ما ناظر خرج و دخل هستیم ملت ما
را فرستاده این جا که حقوق آنها را حفظ کنیم اگر
بنا شد از کسی ملاحظه کنیم و حرفی زیم و حقوق
ملت را حفظ نکنیم با آن قسمی که خورده ایم مخالفت
کرده ایم و بمقتضای وظایف و کالتی خودمان عمل نکرده
ایم پس بنده لابدم با این قبیل موارد مخالفت کنم

رئیس - آقای عمادی

سید میرزا علی عمادی - آقا این صرفه جوئیها را
که درین جور مواقع میفرمایند خوب است که توجه در
اصل موضوع هم بفرمایند یعنی با باید بفرمایند متخصص
لازم نداریم و این امر نباید بشود. این که تصویب شد وقتی که
بنا شد اصل موضوع محقق شد شما ملاحظه بفرمایند
در سایر متخصصین هم این احکامات هست. این حقوق
هست. پس این بحث بر ثلثه غثاله میروود...

فیروز آبادی - بسیار خوب.

عمادی - پس شما باید بفرمایید باینکه متخصص فلان
چیز لازم ندارد. منشی لازم ندارد. فلان لازم ندارد.
این را نمیشود گفت هر قرار داد و آوردن متخصص این
لوازم را بخود دارد طبعاً. و چون اصل مطلب محرز
و مورد تصدیق مجلس شد این لوازم را لا محاله باید
قبول کرد. حالا چیزی که هست بعضی اوقات در بعضی
خرجهها ملاحظه بفرمایید که مراتب تصویب چقدر فرق
میکنند مطلب ابتدا می آید بمجلس آن وقت رجوع
میشود بکمیسیون کمیسیون بودجه هم در آن مطلب امعان
نظر میکنند نوجهات کامله را در مطلب میکنند تمام
آنچه که فضول است میزند چنانکه ملاحظه فرموده اید
در چندین مورد از لواجی که دولت بمجلس تقدیم کرد
کمیسیون بودجه فضول را زد درین مورد هم نه هزار و
خرده ای را کمیسیون الغاء کرده است چرا بهمین ملاحظه
که همان عمخواری که حضرت عالی درباره ملت و مملکت
میفرمایید (و البته هم باید بفرمایید) آنها هم دارند.
(بنده تصدیق میکنم البته هر کیلی باید ملاحظه کند)
آنچه که لازمه الغاء و حذف شدن است حذف شده و آنقدر
لازمی که در تمام اصول آوردن متخصصین معمولاً به بوده است
آنها را گذاشته اند و این لایحه را آوردند بمجلس و
البته آن عده هم که در کمیسیون هستند آنها هم مثل شما
هستند از خارج که نیستند. خوب البته یکموقعی انسان
باید صرفه جوئی بکند که ممکن الوقوع باشد ولی اینها از
لوازم این شخص است

رئیس - آقای فرمند

فرمند - بنده در موقعی که لایحه استخدام مارتین
اینجا مطرح بود اظهار عقیده و نظر کردم و البته هر
عقیده را که شخص دارد باید بعنوان مخالفت به عرض
همکاران خودش برساند. این قسمت ذوب آهن را که
بمجلس پیشنهاد میکنند مال بکنفر مهندس است که
نوزده هزار تومان است البته آنطوری که بنده حدس
میزنم يك مهندسین دیگری هم لازم است و در دوره
پنجم در تشخیص لغت ذوب آهن برای ما يك اشتباهی
حاصل شد این مهندس یعنی همین مسیو مارتین را خواستند
و آمد. این شخص گفت شما اول باید آهنرا استخراج
کنید و آهن خام را بدهید بمن تا من مصنوع کنم.
اینجا در ذوب آهن و مصنوع کردن آهن اشتباه شد.
اول باید آهن را با کوره ذوب کنند و آن دیگر ماشین
لازم ندارد. وقتی که میخواهد مصنوع کند يك ماشین
هائی لازم دارد که این مسیو مارتین هم متخصص آن
ماشین ها است. این معنی را هر کدام از آقایان از خودش
میتوانند تحقیق کنند او میگوید آهن خام دست من بدهید
تا من بتوانم مصنوع کنم عجلتاً این شخص همینطور که آقای
آقا سید یعقوب فرمودند گردش میروند زیرا این البته
وقتی کار ندارد گردش میروود و برای آن متخصص
معرفة الارض در واقع يك ندبمی است. چون برای يك
نفر آدم عالم مهندس خیلی ناگوار است که در يك اطای
تنها بنشیند و بالعکس اگر گردش کند خیلی نافع است
بنده نظرم این بود و خواستم این نظر را با این عنوان
عرض کنم این مسئله استخراج معدن و مصنوع کردن
آهن بصورت بیل یا سایر ازار اینها را همانطور که آقای
مدرس میفرمودند که دولت چهار پا دار نمیتواند بشود
دولت کارخانچگی هم نمیتواند بشود اگر نخواهد بشود
مستلزم يك مخارج کثرفی از قبیل حقوق شوهر و همین
چیز هائی که آقای آقا سید یعقوب اشاره کردند میباشد
و يك مخارج فوق العاده پیش می آید چنانچه خالصجات

را وقتی ما حساب کنیم هشتاد درصد از منافع ده را
دولت خرج آن ده میکند و آنوقت صدی بیست عایدای
دارند وقتی دولت بخواهد از این کارها بکند بالطبع
يك مخارج کثرفی پیدا میکند. این جا ما نه عاشق لغت
استخراج معدن هستیم و نه عاشق لغت مصنوع کردن
آهن مقصود مجلس و دولت این بود که استخراج آهن
بکنیم و این سالی دو سه ملیون آهنی که از خارجه
میخریم نخریم و آهن را در داخله خودمان فراهم کنیم
این مقصود البته مقصود مقدسی است برای اینکه
صادرات و واردات ما موازنه پیدا میکند و عجلتاً
با این روبه که ما پیش میرویم آن مقصود بعمل
نمی آید. چنانچه در چند روز پیش عرض کردم
که این آهن مال التجاره است در دنیا و اگر کران
تمام شود بالطبع آهن داخله را نخواهند خرید و مال
خارجه را میخرند. مثل اینکه پارچه لباس در مملکت
ما هست ولی اغلب پارچه خارجه را میخرند چون
آن ارزان تر است پس باید از حالا این نکته را در نظر
گرفت و راه حلی پیدا کرد چه دولت پیدا کند چه مجلس. مقصود
بنده فقط این فکر است که يك راه حلی پیدا شود ذوب آهن خیلی
خوب است. استخراج معادن خیلی نافع است ولی بالاخره باید آن
مقصود اساسی ما بعمل آید یعنی این آهن ارزان تر از
آهنی که از خارجه خواهد آمد تهیه شود که مردم آهن
ما را بخرند. اگر دولت آهن را استخراج کرد و مردم
آهن دولت را بخرند کارخانه خواهد خوابید. ما که
عاشق لغت استخراج معدن نیستیم. این نکته قابل توجه
است و باید بعقیده بنده مجلس شورای ملی و کمیسیونهای
مجلس برای این کار يك راه حلی پیدا کنند. و ممکن
است با خود مسیو مارتین هم در این خصوص مذاکره
کرد و راه حلی پیدا کرد چون خود او هم نظر ثباتی
دارد. الان اینجا دو نفر مهندس است یکی معدن شناس
و یکی متخصص مصنوع کردن آهن. از نظریات این دو
نفر ممکن است استفاده کنند. بنده معتقدم که ممکن است از
کمپانیهای آلمان استمداد کرد که بیایند این معادن را استخراج

کنند و مصنوع کردن را هم خودشان تقبل کنند و با ما کنتراتی به بندند و حساب کنند بینند صرف خواهد کرد که با آهن خارجی رقابت کند آنوقت سعی کنند در عمل حالا بنده عرض نمیکم که این کار را وقفه بدهند خیر این فعلاً بگردن ما افتاده است ولی هر وقت از ضرر برگردیم همان ساعت منفعت است. ما رو به ضرر میرویم هر جا جلویش را بگیریم منفعت است. يك راه حلی میخواهد که در آتیه این آهن ما بتواند با آهن همسایه های ما رقابت کند. اگر این قسمت را ما در نظر بگیریم بالاخره در آخر کار باشکال بر خواهیم خورد آهن بعد از يك ضرر های زیادی. اگر زودتر باین فکر بیفتیم و راه حلی برای این کار پیدا کنیم البته از يك ضرر هائی که ما خواهد خورد جلوگیری کرده ایم این است نظر بنده

مخبر - گرچه نماینده محترم بالاخره اظهار مخالفتی فرمودند ولی فرمایشات که برضد استخدام مارتین اظهار فرمودند اینها موقعش چند روز قبل بود که کنتراتی مارتین این جا تصویب شد. در هر صورت کنتراتی او تصویب شده و اگر اول وجود او ذینفع نبوده حالا بعد از امتحاناتی که شده است وجودش لازم است قسمت مفصل فرمایشات آقای راجع به این بود که لازم است طوری این آهن استخراج شود که بتواند رقابت کند با آهنهای خارجی. این آوردن متخصص برای همین است و همین نظری را که آقای باسائی اظهار کردند راجع به تعویق مناقصه کارخانه برای همین است که این مستر بونه که متخصص معرفت الارض است همه جا را تفتیش بکند و به بیند در چه محل است که اگر دولت مخارجی متحمل شود بصره و صلاح نزدیکتر است که در همان جا زحمت بکشد و آهن را استخراج کند. چون يك جا هست صدصت آهن دارد. يك جا هست صد جهل دارد البته جائی که صدصت آهن دارد بیشتر مقرون بصره است و ارزانتر

بیرون می آید. برای تأمین این مقصود مستر بونه متخصص معرفت الارض را خواستند که بیاید همه جا را تفتیش و رسیدگی کند. او آمده است و مشغول هم هست و علت اینکه تا بحال اقداماتی نکرده اند برای تشخیص این موضوع است و البته نظر نماینده محترم را هم رعایت خواهند کرد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کفایت

رئیس - اجازه میفرمائید چند دقیقه تنفس داده شود؟

جمعی از نمایندگان - صحیح است

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - پیشنهاد های واصله قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

مقام محترم ریاست چنانچه صلاح میدانند امر بفرمائند...

آقا سید یعقوب - این پیشنهاد نیست آقای

پیشنهاد آقای کازرونی

ماده واحده را بقرار ذیل پیشنهاد میکنم:

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ دو هزار و نود تومان مخارج چهار ماهه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن را بر طبق صورت جزء ضمیمه از محل اعتبار چهار میلیون نیم اختصاص برای امور ذوب آهن بپردازد.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده چنانچه عرض کردم با اصل لایحه موافقم و با اقلامش هم بدون استثناء موافقم لیکن اینجا بازده هزار و یکصد و هفتاد و دو تومان که پیشنهاد شده هشت هزار و هفتصد تومانش متعلق به متخصص ذوب آهن است و این بر طبق قانونی که ما گذرانندیم البته بایستی تأدیه شود و گمان می کنم محتاج باین هم نباشد که ما يك لایحه ثانوی بیاوریم. این قلم را که موضوع کنیم باقی میماند شش هزار و چهار صد

هفتاد و دو تومان که برای یکساله در نظر گرفته شده. بنده همچو تصور می کنم که بیش از این چهار ماهی که از سال سیصد و شش باقی مانده نبایستی داده شود. زیرا این اداره حالا اجازه تشکیلش از مجلس گرفته میشود و از امروز که چهار ماه بیشتر بآخر سال باقی مانده ما تصویب میکنیم که اختیار داشته باشند تأدیه کنند و این چهار ماه از قرار ماهی پانصد و بیست و دو تومان ولیم میشود دو هزار و نود تومان. از برای چهار ماهی که از امسال باقی مانده و مجلس اجازه می دهد که این مبلغ را تأدیه کنند. لیکن برای هشت ماه گذشته که ما نباید اجازه بدهیم که در ایام گذشته تشکیل بدهند و حقوق تأدیه کنند و اگر گفته بشود که این اداره تشکیل شده بنده عرض میکنم اگر صحیح است که تشکیل بکنند و بعد بیاورند ما تصویب میکنیم که برای این چهار ماه هم محتاج بتصویب و اجازه نیست این است که بنده بیش از چهار ماه مقتضی نمیدانم اجازه داده شود و آن هم دو هزار و نود تومان است با استثنای حقوق متخصص که آن البته باید تمام داده شود

مخبر - نماینده محترم مطالب این پیشنهاد را در موقع طرح لایحه هم فرمودند و بنده عرض کردم وقتی که صادر دوره پنجم رای دادیم با استخدام متخصص ذوب آهن این متخصص بر حسب تصویب و اجازه مجلس شورای ملی کنتراتی شد و آمد و يك مخارجی هم در کنتراتی او راجع به کرایه خانه و انانیه و مسافرتها که بر حسب دستور دولت میکنند تصویب شده که قسمت اعظم این بودجه را آن ها تشکیل میدهد این شخص که وارد شد و این اداره را تشکیل داد بودجه اش را تنظیم و تقدیم مجلس کردند ولی مصادف شد با تعطیل تابستان و مجلس موفق بتصویب بودجه نشد. این اشخاص هستند و مشغول کارند منتهی تصویب بودجه شان بتأخیر افتاده و البته اگر عضو هم دیرتر بیاید از همان وقتی که وارد شده حقوق بهش خواهند داد نه از سابق

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

بصره ذیل را پیشنهاد میکنم.

بصره - دولت مکلف است پس از تصویب این قانون در ظرف یکماه اعلان مناقصه کارخانه ذوب آهن را منتشر نماید

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - در ضمن مذاکره در لایحه بنده این نظر را عرض کردم آقای باسائی در جواب بنده فرمودند که دولت هنوز اطمینان پیدا نکرده است که کارخانه ذوب آهن را مثلاً در سمنان که فعلاً خیلی محل نظر است قرار بدهند یا جای دیگر و مشغول هستند در قسمت شرق هم يك مطالعات بکنند از این جهت فرمودند اعلان مناقصه تعویق افتاد بنده عرض میکنم بر فرض که متخصص معرفت الارض بخواهد بطرف شرق هم مسافرت کند منافاتی با اعلان مناقصه ندارد ممکن است اعلان مناقصه داده شود و صورتش بیاید در وزارت فواید عامه و نا آن وقتیکه او برود در شرق هم تحقیقات بکنند موقعش رسیده است اعلان مناقصه که داده شد اینجا در دکان نیست که فوراً بیاید مناقصه را تمام کند پس هر چه زودتر ما باید اعلان مناقصه راجع به کارخانه آهن ذوب کنی بدهیم زیرا خود این مسئله دوسه ماه طول خواهد کشید بنا بر این هیچ منافاتی با هم ندارد این بود که بنده خواستم دولت مطلع باشد و وزیر فواید عامه بیاید برای اینکه بداند مجلس در مسئله اعلان مناقصه دادن عجله دارد این شخص هم فردا پس فردا وارد عملیات بشود و اینکه در ظرف یکماه نوشته ام خیلی مهلت داده شده است و باید زودتر اعلان مناقصه بدهد این متخصص هم که بخواهد بطرف خراسان مسافرت کند و به بیند در

آنجا معدنی هست یا نه منافات ندارد. حالا اگر دولت میگوید که خیر اعلان مناقصه زودتر از بکها میدهیم ممکن است بنده بصره ام را پس بگیرم

وزیر فوائد عامه - در این موضوع بطوری که این چند روزه استحضار حاصل کرده ام البته دولت در نظر دارد که باسهل طرق وسائل صرفه جوئی را در نظر بگیرد و هر گاه اعلان مناقصه داده شود شاید در اثر آن محظوراتی که هست موفق نشویم که به مقصود برسیم و با مذاکره که با رئیس آهن ذوب کفی شده است يك تصميمات اتخاذ شده است که البته بعد آن تصمیم به اطلاع مجلس شورای ملی خواهد رسید و صرفه دولت در آنجا بهتر منظور شده است و عجله دلائلی هست که حالا نمیتوانم بعرض مجلس برسانم بعد البته بعرض مجلس مقدس می رسانم.

آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم

رئیس - آقای فیروز آبادی پیشنهاد کرده اند که اقلام نجزیه شود.

بعضی از نمایندگان - نمیشود

فیروز آبادی - بنده پیشنهاد نجزیه کرده ام در هر قسمت هر که موافق است رای میدهد و هر که موافق نیست نمیدهد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این مسئله را که آقای فیروز آبادی فرمودند در مجلس سابقه دارد ولی این ترتیب ممکن نشد و حالا هم چون يك ماده است نمیشود. اگر چند ماده بود نجزیه در مواد ممکن بود. ولی يك ماده که متضمن اجزائی است نجزیه در اقلام مطابق نظامنامه سابقه ندارد لیکن در صورت ضمیمه ممکن است نسبت بحذف اقلامش پیشنهاد هائی بشود

رئیس - یکی دو مورد اتفاق افتاد که همچو پیشنهادی شد ولی قبول نشد.

فیروز آبادی - پس میگیرم.

رئیس - رای گرفته میشود باین ماده واحده. يك پیشنهاد دیگر مانده است قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم رقم اول سمت یمن کله قران تبدیل بتومان شده و از این بیعد هم واحد مقیاس تومان باشد معتضد استرابادی

رئیس - آقای معتضد استرابادی

معتضد استرابادی - گمان می کنم این پیشنهاد بنده توضیح مفصلی لازم ندارد فقط مقصود این است که واحد مقیاس از حالا به بعد تومان باشد مخبر - قبول این پیشنهاد مانعی ندارد. چندی قبل آقای تقی زاده همین پیشنهاد را کرده بودند

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - يك وقتی در همین مجلس آقای تقی زاده این عنوان را کردند ولی در کمیسیون بودجه رئیس کل مالیه و رئیس محاسبات آمدند و در این موضوع صحبت کردند و توضیح دادند و گفتند علت اینکه قران را ما واحد قرار دادیم باعتبار يك کسورانی است که در تومان نمیتوانیم قرار بدهیم

عدل - چرا نمیشود مأخذ قرار داد؟

آقا سید یعقوب - آقا بگذارید حرفم را زخم لایحه مستغلات را که از بین بردید بنده که مخالف نیستم ولی میخواهم بطور تذکر عرض کنم که آقای تقی زاده هم يك وقتی این مسئله را اظهار کردند ولی دکتر میلیسپو در کمیسیون بودجه آمد و در آنجا يك اظهارات و بیاناتی کرد که تمام اعضاء کمیسیون تصدیق کردند که واحد را باید قران قرار داد حالا چه منافاتی دارد دفع ما در این است ما که از این کار ضرر نمیبریم

رئیس - آقای مخبر قبول کردند رأی گرفته میشود

ماده واحده با تبدیل قران به تومان. آقایانی که موافقتند اوراق سفید میدهند

(در اینموقع اخذ و شمارش آراء بعمل آمده نتیجه برترتیب ذیل حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۷۴ کبود ۳

اسامی موافقین

آقایان: میرزا سید مهدی معتمد - عمادی - ملک آرائی - بنی سلیمان - لبقوان - عصر انقلاب - نجومی - محمود رضا - ملک ابرج میرزا پور تیمور - دادگر - حاج آقا حسین - شریعت زاده - نوبخت - کلالی - کی استوان - ملک مدنی - حاج آقا رضا رفیع - میرزا هاشم آشتیانی - بهبهانی - آقا سید یعقوب - حاج میرزا مرتضی - بدر - روحی - امام جمعه اهر - ثقة الاسلامی - ابراهیمی - موقر - فومنی - میرزا ابراهیم آشتیانی - مدرس - بهار - نابت - طباطبائی دیبا - اسفندیاری - سید حسین آقابان - جلائی - عراقی - دهستانی - جشیدی - ایلخان - سید ابراهیم ضیاء - خواجهوی - دکتر لقمان - حیدری - آقا زاده سبزواری - صالحی - میرزا عبدالله خان وثوق - زوار - محمد تقی خان اسعد - وزیر - معظمی - اسکندری - آیت الله زاده خراسانی - کازرونی - مولوی - ساکینیان - خوئی - مقدم - عدل - فهیمی - مفتی - حقنویس - پالیزی - دکتر رفیع خان امین - طباطبائی وکیلی - سلطان محمد خان عامری - میرزا عبدالحسین - جهانشاهی - دیوان بیکی - دولتشاهی - میر ممتاز - فرشی.

(اسامی مخالفین)

آقایان: فیروز آبادی - تقی زاده - دکتر محمد خان مصدق.

رئیس - عده حصار ۸۹ با ۷۴ رأی تصویب شد (خبر کمیسیون بودجه راجع به ورثه دکتر هادی خان بشرح ذیل خوانده شد)

کمیسیون بودجه پیشنهاد های آقایان نمایندگان محترم

راجع شهریه ورثه دکتر هادی خان را مورد شور و مطالعه قرار داده و بالاخره از آنجائیکه مجلس شورای ملی هم پس از پیشنهادات واصله بالاخره باراپورت تقدیمی کمیسیون اظهار موافقت نمود لذا کمیسیون بودجه هم سایر پیشنهادات را بدمورد دانسته و راپورت سابق خود را تأیید مینماید رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده از آنجائیکه عقیده ام این است که باید وکلا حقوق ملت خودمان را از یکشاهی ناصد تومان بلکه تا هزار تومان و صد هزار تومان حفظ بنمائیم و کم و زیاد پیش بنده فرقی ندارد منتها اگر زیادتر باشد اهمیتش را زیادتر و اگر کمتر باشد اهمیتش را کمتر میدانم ولی در اساسش هر قدر که باشد باید حفظ حقوق را بکنم از این جهت عرض میکنم که سزاوار نیست ما يك پولی را از مردم بگیریم و به این قبیل مصارف برسانیم و حق بکعده را بغير بدهیم این پولی را که ما از مردم میگیریم برای این است که بمصارف مملکت برسانیم نه اینکه همه روزه و هر هفته شهریه به اشخاص بدهیم آنهم بطور غیر متناسب هر چند ماهی سی تومان چیز زیادی بنظر نمی آید ولی بعقیده بنده خیلی زیاد است زیرا دو سه نفر هر کدام با ماهی چهار پنج تومان میتوانند در این شهر زندگان کنند پس چه شده که این دو سه نفر میخواهند سی تومان زندگان کنند و بدون خدمت ماهی سی تومان بگیرند و شاید گفته شود که این شخص طبیب بوده و سرمریض های مسری مبرفته و از این جهت استحقاق دارد در جواب باید گفته شود که مگر بجان مبرفته وقتی که مبرفت و دست هر مریض را میگرفت یا نمیگرفت دوسه تومان میگرفت و یا میشد میآمد حالا اینها مجوز این است که در سال سیصد و شصت تومان به دو نفر بدهند و بگویند چون پدر آنها طبیب بوده است این پول را باید بگیرند این سزاوار نیست که مالی سیصد و شصت تومان مال این ملت بد بخت را بردارند و به این عنوان

به دو سه نفر بدهند اگر گفته میشود فقیرند که همه فقیر و نه چیزند پس بنده سزاوار نمیدانم به دوسه نفری بدهند که میخواهند بروند در خیابانها بگردند

رئیس - آقای بامداد

بامداد - در صورتیکه بنده در این موارد اغلب با نظریات آقای فیروزآبادی موافقم ولی در این مورد میخواهم يك عرضی مقدمه بکنم و بعد يك شهادتی در حضور آقایان بدهم عرضم این است اگرچه بعضی از مأمورین دولت سوء رفتار میکنند بطوریکه مردم از آنها رنجش دارند ولی واقعاً بدبخت ترین مردم در تمام مملکت مأمورین دولتی هستند مخصوصاً مأمورین جزء زیرا وقتی در برج حقوق اینها عقب می افتد مجبور به قرض و گرو گذاشتن ما محتاج خود میشوند هر کس مطلع است این مسئله را میداند در صورتیکه باید با مأمور دولت یعنی کسیکه در درجه خودش و بسهم خودش مصالح عمومی باو تسلیم شده است يك کاری کرد که مطمئن باشد او با اطمینان انجام وظیفه بکند نه اینکه هر روزه متزلزل باشد و همچو فکر کند که اگر مرد زن و بچه اش از گرسنگی میمیرند باید لاقول بداند که يك دولت قدر شناسی هست بطوریکه اگر وظیفه اش را خوب انجام دهد او را فراموش نمیکند این يك اصلي است که سایر ممالک دنیا و دول معظمه هم همینطور رفتار میکنند و به این جهت سوء جریان اداریشان هیچ است یا خیلی کم است اما شهادتیکه میخواستم در این خصوص بدهم این است که این دکتر هادی خان یکنفری بود که پس از تحصیلش آمد و داخل در خدمت صحبه دولت شد و همیشه در جاهای بد آب و هوا میرفت اخیراً در آستارا با ماهی سی تومان حقوق رفت و در آنجا مرد وقتی هم مرده بود نتوانستند جنازه او را دفن کنند برای اینکه هیچ نداشت از آنجا تلگراف کردند به يك شخصی و از اینجاعتبار داده شد که این بدبخت را دفن کنند زن و بچه اش هم از آنوقت تا بحال همینطور سرگردان و حیران

و بی معاش هستند بنا بر این خیلی موقع است که این ماهی سی تومان را ما بدهیم و این سبب خواهد شد که سایر مأمورین دولت دلگرم بشوند و وظیفه خودشان را بخوبی انجام دهند

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
روحی - کافی نیست

رئیس - رای میگیرم آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است. پیشنهاد آقای فیروزآبادی

(مضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود ماهی پانزده تومان به نسبت تقسیم شود.

رئیس - آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - بنده اولاً عرض کردم که با این نوع شهریه ها اساساً مخالفم خوب حالا که نظر مجلس این است که زحم بکنند و به فقراء يك چیزی بدهد امیدوارم همچنانکه بکمدۀ را در نظر بگیرند و ملاحظه چند نفر را میکنند تمام مملکت و ملت را در نظر بگیرند انشاءالله در نظر هم دارند. بهر حال حالا که این تصمیم را دارند سی تومان زیاد است و خوبست ماهی پانزده تومان بدهند زیرا دو نفر زن و يك پسر که بیشتر نیستند و لابد عایدات دیگری هم داشته اند و اگر نداشته اند تا بحال مرده بودند خوبست این ماهی پانزده تومان را ضمیمه سایر عایدی که دارند بکنند و با آن زندگان کنند بملاوه در این شهر يك کارهای دیگری هم برای زنها هست از قبیل قالی بافی و جوراب بافی و خیاطی خوبست این کارها را بکنند و این ماهی پانزده تومان را هم ضمیمه کنند و زندگانی نماید

بعضی از نمایندگان - رأی - رأی

رئیس - رأی گرفته میشود آقایانیکه این پیشنهاد را

قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(معدودی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای روحی
(بطریق ذیل خوانده شد)
بنده پیشنهاد می کنم ماهی بیست و هشت تومان داده شود

رئیس - بفرمائید

روحی - عرض میکنم خوبست آقایان وکلا و دولت برای مملکت يك فکری بکنند و يك مؤسسات صنعتی در این مملکت دائر بکنند که مردم را بکار وادارند من می بینم این رفتاری را که در زمان استبداد میکردند امروزه دولت و مجلس دارد میکنند و هر روزه بساط یومیه یا شهریه است. اگر می خواهید گداها را اداره کنید خوبست بروید اینهایی را که شبها در خیابانها پهلوی سگها میخوانند يك فکری برای اینها بکنید همه اهالی مثل دکتر هادیخان فرزند و اهل این مملکتند خوبست دولت بالسویه به همه نگاه کند چهار تا مؤسسه باید در این شهر ایجاد شود و مردم بکار بیفتند و کار بکنند و مفت نیابند و توقع پول بکنند و این ترتیب جز اینکه تولید گدا و فقر و ادبار میکند فایده دیگری نخواهد داشت این رفتهها و احساسات و عواطفی که نسبت به اینها داریم خوبست روی هم جمع بکنید و سر هم بگذارید و يك مؤسسه صنعتی و چهار تا کارخانه قالی بافی باز کنید و مردم را ببرید آنجا کار کنند و همین پسر دکتر هادی خان هم برود قالی بافی یاد بگیرد و اهل صنعت بشود کار کند و نان بخورد و بنده با این اصل شهریه و مستمری مخالفم

بامداد - عرض میکنم این فرمایشات همه صحیح است ولی بموقع خودش البته مملکت هم باید کارخانه داشته باشد مؤسسات اقتصادی باید داشته باشد همه اینها صحیح است اما از آنطرف هم دولت باید قدر دان باشد و باید مشوق باشد و خستنام وظیفه شناس خودش را

مطمئن بکند و بدانها بفهاند که اگر مردی زن و بچه تو بی باعث نخواهد ماند من تکفل میکنم پس این ترتیب هم بموقع خودش خوبست زیرا که هرچیزی بجای خودش نیکوست. خوبست آقایان با این ترتیب موافقت کنند ما هم موافقت میکنیم که آن کارها صورت بگیرد.

روحی - مسترد میکنم

(پیشنهاد آقای شریعت زاده بطریق ذیل خوانده شد)
پیشنهاد میکنم شهریه مقرر بطور تساوی بین ورثه دکتر هادی خان تقسیم شود.

شریعت زاده - بنده این پیشنهاد خودم را بدو نظر تقدیم کردم یکی اینکه صحبت میشود از مفتخواری و آنوقت تطبیق میکنند او را با این موضوع در صورتیکه بعقیده بنده موردی ندارد زیرا دولت مکلف است کلیه مأمورینی که در حین انجام وظیفه فدا میشوند آتیه آنها را عادلانه تامین کند تا بتوانند نمو کنند و باین محیط فایده رسانند. قسمت دیگر راجع است بتقسیم این پول چون این تصویبی که از طرف مجلس شورای ملی میشود برای این است که آنها بتوانند زندگان خودشان را اداره کنند و وسائل معاششان را فراهم کنند. مقصود بنده این است بین زن و مرد از حیث مصارف نمیتوان تا این درجه فرق قائل شد که پسر دکتر هادیخان اینقدر بیشتر از دخترش ببرد البته هر دوی آنها مصارف تحصیلی دارند و شام و ناهار و لباس و سایر لوازمات میخواهند همچنین مادر آنها مخارج دارد و از حیث مصارف تحصیل و مخارج لباس و شام و ناهار و همه که با هم مساوی هستند از این جهت علت ندارد که در تقسیم اینقدر فرق منظور شود و چون بنده هیچ دلیلی ندیدم در این که پسر دکتر هادیخان پانزده تومان و دخترش هفت تومان ببرد از این جهت پیشنهاد کردم که این پول بالسویه تقسیم شود

مخبر - البته پسر بواسطه اینکه باید تحصیل کند

مخارج زیاد نری لازم دارد

شریعت زاده - دختر هم باید تحصیل کند

مخبر - بلی ولی پسر بك ترتيبات ديكرى را هم بسابد
متحمل شود بعلاوه بزرگتر هاى ديانتى ما هم اين
نظر را داشته اند و اين ترتيب را مقرر داشته اند
و كميسيون هم اين نظر را اتخاذ كرد

رئيس - رأى ميگيريم آقاىانيكه پيشنهاد آقاى شريعت
زاده را قابل توجه ميدانند قيام فرمايند
(عده قيام نمودند)

رئيس - تصويب نشد . رأى گرفته ميشود بماده واحده
با اوراق آقاىانيكه تصويب ميكنند ورقه سفيد و الا
كبود ميدهند
(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتيجه بترتيب
ذيل حاصل شد)

ورقه سفيد (علامت قبول) ۴۹
ورقه كبود (علامت رد) ۴

اسامى موافقين

آقايان : دولتشاهى - دادگر - عصر انقلاب - محمود
رضا - كى استوان - احتشام زاده - فرمند - شريعت
زاده - حاج ميرزا مرتضى - بهار - اعظمى - طاهرى
ملك مدني - مير ممتاز - بامداد - بهبهانى - بدر -
طباطبائى ديبا - موقر - ايلخان - ميرزا عبدالله خان
وثوق - اسفنديارى - جلايلى - ياسائى - سيد حسين
آقايان - سيد كاظم زدى - محمد آخوند - دهستانى
خواجوى - حيدرى - افشار - ملك ابرج ميرزا پور
نيمور - دكتور رفيع خان امين - وكيلى طباطبائى - زوار
وزيرى - محمد تقىخان اسعد - معظمى - ساكينيان -
باليزى - ابراهيمى - مقدم - دكتور مصدق - جهانشاهى - بنى
سليمان - حشمتى - دكتور لقمان - سلطان محمدخان
عامري - فهيمى

اسامى مخالفين

آقايان : ثابت - فيروز آبادى - فرشى - روحى

رئيس - عده حاضرا ۹۰ با ۴۹ رأى تصويب شد

آقاى حاج آقا رضا رفيع

حاج آقا رضا رفيع - لايحه مستغلات بك لايحه
خوبى نافعي بود كه اغلب آقاىان نمايندگان با يك حسن
نظري آن را استقبال كردند و بنده كه امروز صبح اينجا
آمدم راى اين بود كه خيلى اشتياق داشتم كه با رفق
در گذشتن اين لايحه كهك كنم و بالاخره ميخواستيم اين
لايحه را بگذرانيم. متأسفانه آقاى رئيس فرمودند كه
وزير ماليه لايحه را پس گرفته است بنده ميخواستم به
آن آقاىان كه عقیده دارند كه از اول سيصد و شش بايد
اين پول بولايات پرداخته شود عرض كنم مالا بديرك
كله لايترك كله حالا كه ما نمى توانيم براى آنها از
هزار و سيصد و شش كار بكنيم اقلا از ۱۳۰۷ يك كارى
براى ولايات صورت بدهيم بنده مخصوصاً از مقام محترم
رياست تقاضا ميكنم كه بدولت تذكر داده شود كه لايحه
را اعاده دهد و بنده بدولت پيغام ميكنم كه ما و رفقاي
ما به لوايح ديكرى رأى نميدهيم مگر اينكه اين لايحه
را بياورد مجلس تا بتوانيم به موكلين خودمان در ولايات
يك كمكى كنيم حالا كه از ۱۳۰۶ نشد اقلا از ۱۳۰۷
بتوانيم يك كارى براى ولايات و موكلين خودمان بكنيم اينكه
يك همچو لايحه را بياورند و بعد بيايند و از مايس بگيرند
بنده مقتضى نميدانم و تقاضا ميكنم فوري لايحه را اعاده دهند
رئيس - دستور جلسه آتیه اگر بودجه ملكتى حاضر
بود كه خبرش مطرح ميشود و الا خبر كميسيون بودجه
راجع به زند آباد خالصه و خبر كميسيون مبتكرات راجع
بمعافيت اهالى ميناب از اداء ماليات يك فقره هم شهریه
است . آقاى آقا سيد يعقوب
آقا سيد يعقوب - چند كميسيون تا كنون انتخاب
شده است و بنده عقیده ام اين است كه مقام رياست
تذكر بدهند كه كميسيون داخله و كميسيون ماليه امروز
فردا بيايند و هيئت رئيسه خود را انتخاب كنند زيرا
دو لايحه مهم داريم كه زود تر بايد بمجلس بيايند
مجلس نيمساعت از ظهر گذشته ختم شد

قانون

اجازه پرداخت ماهى سی تومان شهریه بورثه دكتور هاديخان از ابتدای سنه ۱۳۰۶
مصوب ۲۳ آبان ۱۳۰۶ شمسى

ماده واحده - مجلس شوراي ملي بوزارت ماليه اجازه ميدهد كه از ابتدای سنه ۱۳۰۶ ماهياته مبلغ
سى تومان از محل شهریه و مستمریات در حق ورثه دكتور هاديخان مطابق شرح ذيل
كوكب خانم عيال مرحوم دكتور نازمانيكه شوهر اختيار نكرده ۷۵ قران
ايران خانم صبيه مرحوم مشاراليه " " " " ۷۵ قران
غلامرضا خان فرزند مرحوم مزبور ناسن ۲۰ سالگى ۱۵۰ قران
منظور و پرداخت نمايد .

این قانون كه مشتمل بر يك ماده است در جلسه بيست و سوم آبان يكهزار و سيصد و شش شمسی تصويب
مجلس شوراي ملي رسيد . رئيس مجلس شوراي ملي : حسين پيرنيا

قانون

بودجه سنه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن
مصوب ۲۳ آبان ۱۳۰۶ شمسى

ماده واحده - وزارت ماليه مجاز است كه مبلغ پانزده هزار و يكصد و هفتاد و دو تومان مخارج پلساله ۱۳۰۶
اداره ذوب آهن را بر طبق بودجه تفصيلى ضميمه از محل اعتبار چهار مليون و نيم كه بموجب قانون ۱۹ اسفند ۱۳۰۵ براى امر
ذوب آهن اختصاص داده شده كارسازي دارد

این قانون كه مشتمل بر يك ماده و صورت ضميمه است در جلسه ۲۳ آبان يكهزار و سيصد و شش شمسی
بتصويب مجلس شوراي ملي رسيد . رئيس مجلس شوراي ملي : حسين پيرنيا
صورت ضميمه قانون بودجه سنه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن - بودجه يكساله ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن

شرح	مبلغ ماهيانه		ملاحظات
	تومان	ق	
مختص ذوب آهن	۹۰۰	۸۷۰۰	حقوق منحص مزبور تادم خرداد
مترجم	۱۰۰	۱۲۰۰	ماه ۱۳۰۶ از محل اعتبار ۲۵۰
مشی	۷۹	۹۴۸	هزار تومان پرداخت شده است
ماشين نويس آلمانى	۴۵	۵۴۰	
شوفر	۴۰	۴۸۰	
مستخدم	۱۸	۲۱۶	
مخارج			
كرايه خانه و اثاثيه	۹۰	۸۷۰	كرايه خانه تادم خرداد ۱۳۰۶
مخارج اتومبيل و لوازم يدى		۵۰۰	از محل اعتبار ۲۵۰ هزار تومان
اثاثيه و لوازم ادارى		۴۰۰	پرداخت شده است
لوازم التحرير و سوخت و روشنائى اداره		۶۰۰	
اعتبار بست و نلكراف		۶۶۰	
تلفون		۳۶	
ملبوس مستخدمين		۲۲	
		۱۵۱۷۲	

جمع

صورت فوق ضميمه قانون بودجه سنه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن بوده و صحيح است

رئيس مجلس شوراي ملي : حسين پيرنيا

ر ... هم ... روز ... باید ...

مجلس بيمساعت از ظهر گذشته ختم شد

آقایان : ثابت -- فیروز آبادی -- فرشی -- روحی